

Warszawa, dnia 7 lutego 2022 r.

Sygn. akt VI Ka 936/21

1

2 WYROK

2.1 W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

3 Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSR (del.) Tomasz Morycz

protokolant: protokolant sądowy - stażysta Adrianna Sadowska

4 przy udziale prokuratora Marka Traczyka

po rozpoznaniu dnia 7 lutego 2022 r.

5 sprawy E. R., córki E. i A. z domu B., ur. (...) w W.

6 oskarżonej o przestępstwa z art. 178a § 1 kk, art. 222 § 1 kk

7 na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

8 od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie

9 z dnia 29 kwietnia 2021 r. sygn. akt III K 666/19

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

II. zwalnia oskarżoną od kosztów sądowych w instancji odwoławczej, przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 963/21	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
1.1 Oznaczenie wyroku sądu			

<i>pierwszej instancji</i>	
Wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie o sygn. akt III K 666/19.	
1.2 Podmiot wnoszący apelację	
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# oskarżyciel posiłkowy	
# oskarżyciel prywatny	
# obrońca	
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# inny	
0.11.3. Granice zaskarżenia	
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia	

# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli		

	mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.11.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy			
0.12.1. Ustalenie faktów			

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	
		E. R.	Sytuacja majątkowa Dotychczasowa niekaralność	Informacja z e - (...) k.246 Karta karna - k.247
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	

0.12.2. Ocena dowodów		
0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu.
Sytuacja majątkowa Dotychczasowa niekaralność	Informacja z e - (...) Karta karna	Dokumenty zostały sporządzone przez uprawnione osoby i podmioty, nie były kwestionowane i nie budziły też wątpliwości Sądu.
0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz		

<i>niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>		
Wskazać fakt	Dowód	Zwiąże o powodach nieuwzględnienia dowodu.
<p style="text-align: center;">STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>		
Lp.	Zarzut	
O	<p>Obrońca oskarżonej zarzucił:</p> <p>1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyrokowania, który miał wpływ na treść zapadłego orzeczenia, a polegał na:</p> <p>a) błędnym uznaniu, iż E. R. w chwili obywatelskiego zatrzymania, jak i w czasie wcześniejszym znajdowała się w stanie nietrzeźwości, o rozmiarach 1,01 mg/l, 1,03 mg/l, 0,86 alkoholu w wydychanym powietrzu, podczas gdy z treści aprobowanych przez sąd I instancji zeznań świadka K. S. wynika, że do zatrzymania oskarżonej doszło około godziny 18:40, a zatem na około półtorej godziny przed badaniem trzeźwości oskarżonej, bo wyniki badań pochodzą z godzin odpowiednio: 20:26, 20:40, 20:53, co ma istotne znaczenie dla treści orzeczenia, albowiem stan upojenia alkoholowego, przy tendencji rosnącej pierwszego wyniku badania do kolejnego jasno wskazuje, że stan trzeźwości oskarżonej w chwili czynu cechował się niższymi wskazaniem, niż te, które w zostały przyjęte za podstawę orzekania;</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>

	<p>b) błędnym uznaniu, iż E. R. dopuściła się naruszenia nietykalności cielesnej funkcjonariusza Policji, podczas gdy wyjaśnienia oskarżonej przeczą zaistnieniu takiego faktu, a motywacją świadka B. S. do pomówienia oskarżonej miało być zdarzenie polegające na ugryzieniu przez psa interweniującej funkcjonariuszki, bez szczucia przez oskarżoną zwierzęcia.</p>	
<p>Zwiąźle o powodach uznania zarzutu za zasadny lub niezasadny.</p>		
<p>Zarzut podniesiony przez obrońcę oskarżonej był bezzasadny.</p> <p>Jak słusznie wskazano w wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 listopada 2019 r. w sprawie o sygn. akt II AKa 173/19. Wskazano w nim, że „na uzasadnienie błędu ustaleń faktycznych lub naruszenie standardów swobodnej oceny bądź interpretacji dowodów nie wystarczy subiektywne przekonanie skarżącego o niesprawiedliwości orzeczenia, a konieczne jest wykazanie, że w zaskarżonym wyroku poczyniono ustalenie faktycznie nie mające oparcia w przeprowadzonych dowodach, albo że takiego ustalenia nie poczyniono mimo, że z przeprowadzonych dowodów określony fakt jednoznacznie wynikał, względnie wykazanie, iż tok rozumowania sądu I instancji był sprzeczny ze wskazaniami doświadczenia życiowego, prawidłami logiki, czy zasadami wiedzy”.</p> <p>Przechodząc na grunt niniejszej sprawy, nie sposób zgodzić się z obrońcą oskarżonej, że błędne było przyjęcie, że zarówno</p>		

w chwili prowadzenia pojazdu, jak i w chwili obywatelskiego zatrzymania znajdowała się w stanie nietrzeźwości. Sąd Okręgowy również nie miał najmniejszych wątpliwości, że oskarżona spożywała alkohol zanim zdecydowała się kierować samochodem, a nie później, to jest pomiędzy obywatelskim zatrzymaniem a przyjazdem Policji. Fakt ten potwierdzało jej zachowanie na drodze, zarejestrowane na nagraniu pochodzącym z jadącego za nią samochodu, kiedy stwarzała realne i poważne niebezpieczeństwo dla innych użytkowników ruchu drogowego. Oskarżona nie tylko nie potrafiła utrzymać prostego toru jazdy, poruszając się niemal po całym pasie ruchu i uderzając w rozstawione pachołki, ale również hamowała zupełnie nieadekwatnie do sytuacji na drodze. Z pewnością nie miało to nic wspólnego zarówno z jej niepełnosprawnością, jak również poruszaniem się samochodem należącym do innej osoby i jego stanem technicznym. Oskarżona była po prostu pijana i nie panowała nad prowadzonym pojazdem. Nawet po uszkodzeniu lusterka, którym zahaczyła o jeden z pachołków i spowodowała oderwanie się jego obudowy jechała dalej, jakby nic się nie stało.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę na oczywistą sprzeczność w jej wyjaśnieniach. W postępowaniu przygotowawczym wskazała „Dodaję, że ja podczas jazdy delikatnie potrąciłam plastikowy pachołek stojący na jezdni. Ja potrąciłam pachołek, gdyż podczas jazdy odczytywałam smsa” (k.30v). Z kolei postępowaniu sądowym stwierdziła, że: „Zjechałam z pasa jazdy i uderzyłam w przedmiot.

Prowadziłam samochód, w związku z tym, że to nie był mój samochód, skrzynia biegów ciężko wchodziła, a ja mam niedowład lewej strony, więc trzymając tę lewą ręką kierownicę zjechałam na lewą stronę i uderzyłam lusterkiem w pacholek i od razu wyprostowałam kierownicę” (k.121v). Twierdzenia oskarżonej podważały również zeznania świadka K. S., który - nie mając żadnego interesu w pomawianiu oskarżonej - dokonał obywatelskiego zatrzymania oskarżonej i rozmawiał z nią, wyraźnie czując silną woń alkoholu, słysząc bełkotliwą mowę i widząc chwiejny krok. Ponadto poinformował ją o przyczynach unieruchomienia jej pojazdu, wprost wskazując na stan nietrzeźwości. Wynikało to nie tylko z jego depozycji, ale również z zeznań świadka S. C., która wskazała „Po zatrzymaniu zaraz powiedzieli, że przyjedzie policja” i „Zarzucali, że czuć od nas alkohol” (k.123v). Oskarżona doskonale wiedziała zatem, co się dzieje i jakie podjęto dalsze działania. Jej twierdzenia, że „Ci ludzie, którzy mnie zatrzymali, nie poinformowali mnie, że wezwali policję. Nie mówili, czemu dalej czekają. Ja nie słyszałam ich rozmów. Nikt mi nie zarzucał, że jestem pijana” (k.121v-122) były niezgodne z rzeczywistością, a przyjęta przez nią linia obrony całkowicie chybiona.

Po pierwsze, jeśli byłaby trzeźwa i nie miałyby sobie nic do zarzucenia, to słysząc, że na miejsce wezwano Policję i wiedząc, że wkrótce będzie przez nią badana nie opuszczałyby pojazdu i spożywałyby alkoholu, działając tym samym na swoją niekorzyść. Po drugie, nigdzie nie ujawniono butelki, z której miała go pić, a która miała zostać

jej wytrącona podczas zatrzymania dokonanego przez świadka B. S. i upaść na ziemię. Jak bowiem wskazała oskarżona „Wypiłam całą tą butelkę. Zostało odrobinę na dnie. Pani policjantka mi wyrwała tą butelkę z resztką na dnie” (k.121v) i „Butelka upadła w trakcie chwycenia mnie przez policjantkę. Butelka wypadła jak policjantka rzuciła się na mnie od tyłu” (k.122). Nieprawdopodobnym jest, żeby tak istotny przedmiot nie został zauważony i zabezpieczony, a tak istotna okoliczność odnotowana i zweryfikowana. Jak zeznała świadek B. S. „W mojej obecności nie spożywała alkoholu i nie widziałam przy niej butelki z alkoholem” (k.168). Jak z kolei wskazał świadek M. I., „Nie miała przy sobie butelki z alkoholem” (k.166). Po trzecie, niemożliwym jest, żeby oskarżona, będąca osobą niepełnosprawną, trzymała w lewym ręku smycz, w prawej butelkę, z której miała pić alkohol, a prawym ramieniem telefon, przez który miała rozmawiać, cały czas idąc i znajdując się w stanie znacznej nietrzeźwości. Co istotne, nikt tego nie widział. W tym świadkowie K. S., który obserwował ją do momentu przyjazdu Policji i B. S., która kontynuowała jej obserwację i podążała za nią.

Po czwarte, w rozmowie z funkcjonariuszami Policji oskarżona przyznała, że spożywała w tym dniu wódkę i piwo, czyniąc to około godz. 15.00, a więc znacznie wcześniej. Powyższe zostało odnotowane w protokole badania (k.2-2v). Wprawdzie oskarżona odmówiła podpisania tego dokumentu, jednak oczywistym jest, że ta informacja nie wzięła się tam znikąd. Jak zeznała świadek B. S. „Informacje na temat spożytego

alkoholu musiała podać oskarżona” (k.170). Po piąte, jak kategorycznie wskazano w opinii z zakresu badań toksykologicznych oraz chemicznych i fizykochemicznych (k.137-150, 189v-191), deklarowany przez oskarżoną rodzaj, ilość i czas spożytego alkoholu, którym miała być wódka Sopllica o smaku wiśniowym i pojemności 200 ml nie doprowadziłyby do uzyskania stwierdzonych u niej wyników. Co istotne, miały one tendencję spadkową - 1,01, 1,03 i 0,86 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu - co wskazuje na spożywanie alkoholu zanim oskarżona zdecydowała się kierować samochodem. Gdyby spożywała go pomiędzy zatrzymaniem obywatelskim a przyjazdem Policji, to byłaby to tendencja wzrostowa. Po szóste, pomiędzy obywatelskim zatrzymaniem a przyjazdem Policji upłynęło niewiele czasu. Żeby uzyskać stwierdzone wyniki oskarżona musiałaby niemal na raz wypić bardzo dużą ilość wysokoprocentowego alkoholu, co najpewniej skończyłoby się utratą przytomności i zagrożeniem jej zdrowia lub życia. Po piąte,

W tym miejscu wskazać należy, że alkohol spożyty przez oskarżoną zanim zdecydowała się kierować samochodem cały czas znajdował się w jej organizmie, a jego zawartość ulegała stopniowej zmianie, najpierw rosnąc, potem osiągając wartość maksymalną, a na koniec malejąc. Dlatego nie można się skupiać jedynie na określonym momencie, przykładowo obywatelskim zatrzymaniu, przyjeździe Policji czy badaniu. Jak słusznie zauważył Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie o sygn. akt II KK

18/10, „drugi człon definicji stanu nietrzeźwości (z art. 115 KK), tj. zawartość alkoholu prowadząca do stężenia przekraczającego wartość 0,5 ‰ odnosi się do sytuacji, gdy wprawdzie w czasie popełnienia czynu zawartość alkoholu we krwi lub wydychanym powietrzu nie przekracza określonych wskaźników, ale prowadzi w konsekwencji do ich przekroczenia”.

Nie sposób również zgodzić się z obrońcą oskarżonej, że błędne było przyjęcie, że naruszyła nietykalność cielesną funkcjonariusza Policji. Świadek B. S. nie miała żadnego powodu, żeby składać obciążające ją zeznania. Ponadto były one nie tylko spójne, logiczne i dokładne, ale też spontaniczne, wyważone i korespondujące z pozostałym materiałem dowodowym. Nie zmienia tego fakt, że jak przyznała czynnikiem decydującym o złożeniu takiego zawiadomienia było ugryzienie przez psa należącego do oskarżonej, który - jak doprecyzowała zeznając w postępowaniu sądowym - zrobił to na jej komendę. Ponadto zachowanie oskarżonej było wyjątkowo agresywne, lekceważące i uporczywe. Otóż nie tylko nie reagowała na polecenia wydawane przez świadka B. S., która była umundurowana i poinformowała ją o przyczynach interwencji, ale też odpychała i kopała ją, czyniąc to wielokrotnie i nawet podczas doprowadzania do radiowozu. Do tego stopnia, że świadek B. S. miała bardzo duże trudności, żeby ją obezwładnić, musząc prosić innego funkcjonariusza Policji o pomoc. Jak wskazała „Pierwszy raz od 11 lat, kiedy pracuję w policji, spotkałam się z takim zachowaniem kobiety” (k.168). Powyższe znajdowało również potwierdzenie w zeznaniach

świadka M. I., który wskazał „Po chwili dostałem telefon od B., że ona się awanturuje i żebym przyjechał z pomocą”, „Widziałem, że pani stawia opór. Co do ugryzienia B. oświadczyła mi, że pies ugryzł ją w udo, pokazywała mi na komendzie ślad”, „Jak podjechałem widziałem, jak B. trzyma panią, która próbuje się wyrwać”, „Pomogłem koleżance, bo pani nie chciała sama iść, doprowadzić zatrzymaną do radiowozu” i „Oskarżona nie stosowała się do poleceń B. S. i szarpała się żeby wyrwać się” (k.166-167). Całkowicie chybione były zatem podejmowane przez oskarżoną starania zmierzające do zdyskredytowania świadka B. S. i przedstawienia się jako ofiarę stosowanej przez nią przemocy. W rzeczywistości to oskarżona doprowadziła do zaistniałej sytuacji. Najpierw kierowała pojazdem w stanie znacznej nietrzeźwości, a potem, nie czekając na przyjazd Policji, postanowiła się oddalić i nie reagowała na kierowane do niej polecenia. W związku z tym należało uznać, że twierdzenia obrońcy oskarżonej w tym zakresie stanowiły jedynie subiektywną ocenę zaistniałych okoliczności i gołosłowną polemikę z zaskarżonym wyrokiem.

Wymierzone oskarżonej kary jednostkowe i łączna, jak również orzeczone wobec niej zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych i świadczenie pieniężne nie budziły żadnych wątpliwości. Jeśli chodzi o karę za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości, to zważywszy na bardzo dużą ilość alkoholu w wydychanym przez nią powietrzu i zachowanie na drodze, które poprzedzało obywatelskie zatrzymanie można

ją uznać za wyjątkowo łagodną. To samo tyczy się długości zakazu i wysokości świadczenia. Sąd Okręgowy podzielił pogląd Sądu meriti, że oskarżona powinna być czasowo wyeliminowana z grona użytkowników drogowego, dla których stwarza realne i poważne niebezpieczeństwo. Kierowcami, a tym bardziej motorniczym tramwaju, którym była oskarżona, powinni być ludzie dojrzały i odpowiedzialni. Oskarżona postąpiła w sposób, który podważa posiadanie przez nią tych cech. Nie miała też szacunku do pracy funkcjonariusza Policji, którego obowiązkiem było ją zatrzymać w celu uniemożliwienia dalszej jazdy i pociągnięcia do odpowiedzialności za przestępstwo, którego się dopuściła. Gdyby nie to, to być może doszłoby do tragedii, to jest poważnych obrażeń bądź śmierci innych ludzi, w tym świadka S. C.. Oskarżona powinna mieć tego pełną świadomość.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonej od obu stawianych jej zarzutów

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny lub niezasadny.

Wobec bezzasadności zarzutu na uwzględnienie nie zasługiwał również związany z nimi wniosek.

4. **OKOLICZNOŚCI
PODLEGAJĄCE
UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU**

Wskazać wszystkie okoliczności, które sąd uwzględnił z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k.).		
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności.		
5. ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO		
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji		
1.3 1	Przedmiot utrzymania w mocy	
Wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Południe w Warszawie z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie o sygn. akt III K 666/19.		
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy.		
O powodach wskazano powyżej.		
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji		
1.3.1 1.	Przedmiot i zakres zmiany	
Zwięźle o powodach zmiany.		
0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		

0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
		# art. 439 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia.		
	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia.		
	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia.		
4.	Konieczność warunkowego umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia i warunkowego umorzenia ze wskazaniem podstawy prawnej warunkowego umorzenia postępowania.		
5.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięzłe o powodach uchylenia.		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		

0.15.4. Inne rozstrzygnięcia z wyroku		
Lp.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
6. Koszty Procesu		
Wskazać oskarżonego.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
E. R.	II	Na podstawie art. 626 § 1 kpk w zw. z art. 624 § 1 kpk zwolniono oskarżoną od kosztów sądowych w instancji odwoławczej, przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa. Biorąc pod uwagę stan zdrowia oskarżonej i jej sytuację majątkową obciążanie jej tymi należnościami było bezzasadne.
7. PODPIS		

0.11.3 Granice zaskarżenia		
Wpisać kolejny numer załącznika 1		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonej	
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Całość wyroku	
0.11.3.1 Kierunek i zakres zaskarżenia		

# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2 Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych		

	przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.11.4. Wnioski			
#	Uchylenie	#	zmiana